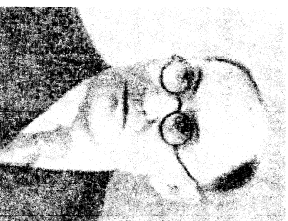

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА
УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

Уманський національний університет садівництва
Факультет лісового і садово-паркового господарства
Кафедра лісового господарства

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЛІСОВОГО ТА САДОВО-ПАРКОВОГО ГОС- ПОДАРСТВА

до 135-ї річниці від дня народження М.О. Каченка,
випускника лісового відділення 1899 року
Уманського училища землеробства і садівництва

Умань – 2014

Матеріали наукової конференції «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства» / [Редактор: О. О. Непочатенко (випи. ред.) та ін.] – Умань, 2014. – 420 с.

У збірнику матеріалів висвітлено результати наукових досліджень, проведених працівниками факультету лісового і садово-паркового господарства Уманського національного університету садівництва, інших навчальних закладів та науково-дослідних установ.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Непочатенко О. О. – ректор УНУС, доктор економічних наук, професор
Мостов'як І. І. – к. с.-г. н., доцент, перший проректор
Карпенко В. П. – д. с.-г. н., професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності
Заморський О. О. – к. с.-г. н., доцент, декан факультету лісового і садово-паркового господарства
Шлапак В. П. – д. с.-г. н., професор, зав. каф. лісового господарства
Поліщук В. В. – к. с.-г. н., доцент, зав. каф. садово-паркового господарства
Царій Ф. М. – д. б. н., професор, зав. кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології
Курка С. С. – к. б. н., ст. викладач, зам. декана факультету лісового і садово-паркового господарства
Балабак А. Ф. – д. с.-г. н., професор
Сонько С. П. – д. геогр. н., професор
Шемикін М. В. – к. с.-г. н., доцент
Кирилюк В. П. – к. с.-г. н., доцент
Коваль С. А. – к. с.-г. н., доцент
Ішук Г. П. – к. с.-г. н., ст. викладач
Вітенко В. А. – к. б. н., викладач
Барора О. М. – к. с.-г. н., ст. викладач
Кульбіцький В. Л. – к. с.-г. н., викладач
Відповідальний секретар Іваннікова П. М.

Рекомендовано до друку методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства УНУС, протокол № 4 від 25.02.2014 р.

За достовірність опублікованих матеріалів відповідальність несуть автори.

© Уманський національний університет садівництва, 2014

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЛІСОВОГО ТА САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА

*ДО 125-ї РІЧНИЦІ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ М. О. ТКАЧЕНКА,
ВИДУКАНИКА ЛІСОВОГО ВІДДЕЛЕННЯ 1899 РОКУ
УМАНЬСЬКОГО УЧИЛИЩА ЗЕМЛЕРОБСТВА І САДІВНИЦТВА*

Данченко Є. І., Шевякін М. В.	ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ.....	224	Павлюк М. І., Пішениця Я. І.	224	РОСЛИННИЦЬКА ЗАДАТНІСТЬ ОКРЕМИХ КУЛЬТУРНИХ РОСЛИН РОДИНИ <i>ROSACEAE</i> JUSS. ПІДРОДУКОВАНИХ В УМОВИ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	263
Зозуля І. В., Білоус В. П.	СТАН ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ ЯЛИНА (<i>PICEA DEUTRICH</i>) В НАСАДЖЕННЯХ ДП «СОФІЇВКА» НАН УКРАЇНИ.....	226	Пророк О. С., Гурменко П. М., Пішениця Я. І.	226	СПЕЦИФІЧНІСТЬ ПЕРЕДПОСІВНОГО ЗАГАРТУВАННЯ ОГОРТІВ ПРИ ВИРОЩУВАННІ В ТЕПЛИЧНИХ УМОВАХ І ЗАКРИТОМУ ҐРУНТІ.....	266
Іваннікова Н. М., Івашенко І. Є.	СИСТЕМА РОДУ <i>ACTINIDIA</i> LINN. ВИЗНАЧЕННЯ ПОСУХОСТІЙКОСТІ ТА ВОДНОГО РЕЖИМУ ХВОЇ <i>THUSA PLICATA</i> DON.....	228	Гавриш І. І.	230	ФЛОРА ОКОЛИЦЬ СЕЛА НЕВИЦЬК (ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ).....	269
Ішук Г. П., Кравченко В. С.	СИСТЕМА РОДУ <i>JUGLANS</i> L. ДИНАМІКА ФОРМУВАННЯ СУХОЇ МАСИ РОСЛИН ПШЕНИЦІ ЯРОЇ.....	233	Гончарук О. І., Іванюк М. І.	236	КІОКІЯЧКА ПЕРИСТА (<i>STARPULEA PINNATA</i> L.) – ПЕРСПЕКТИВНИЙ ВИД ДЛЯ ДЕКОРАТИВНОГО ОЗЕЛЕНЕННЯ.....	271
Кравська Л. С., Шкатула Ю. М.	АГРОЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ КВАСОЛІ.....	238	Гончарук О. І., Іванюк М. І.	238	ІНВЕНТАРІЗАЦІЯ ДЕРЕВНИХ НАСАДЖЕНЬ В 7 КВАРТАЛІ НАЦІОНАЛЬНОГО ДЕНДРОПАРКУ «СОФІЇВКА» – НАН УКРАЇНИ.....	273
Краснов В. П., Ковальчук І. Ю.	РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ДИКОРСЛИХ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН В УМОВАХ РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ЛІСІВ.....	238	Земляк В. П., Діворко Д. О.	242	ЯКІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА КРОЛЯЧОГО ГНОЮ.....	275
Красноштан І. В.	ЗМІНА ВМІСТУ КАЛІЮ У ВЕГЕТУЮЧІЙ СФЕРІ <i>OLEFERTIS ROVER</i> L. ВНАСЛІДОК ВПЛИВУ ФІЗИОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН.....	242	Іванюк М. І., Пішениця Ю. М.	244	АГРОЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЮ НАСНІЯ КВАСОЛІ.....	276
Кульбідський В. Д.	ФІЛОГЕНЕЗ РОДУ <i>STILPNA</i> SCOP. ВИДНОШЕННЯ <i>SOPIRODA LAROWICSI</i> L. ДО СВІТЛА.....	247	Іванюк М. І.	247	ВПЛИВ СИСТЕМИ УТРИМАННЯ ҐРУНТУ НА ВРОЖАЙНІСТЬ ПОВТОРНОЇ КУЛЬТУРИ ЯБЛУНИ ЗА РІЗНИХ Ї ФОНІВ.....	278
Курка С. С.	СТІЙКІСТЬ ПЕРЕСТАВНИКІВ РОДУ <i>ROVUVA</i> L. ДО ПОШКОДЖЕНЬ ІНСУЛІКАМИ ТА ХВОРОБАМИ В УМОВАХ ППРОДУКЦІЇ.....	249	Іванюк М. С.	251	ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АДАПТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДЕРЕВНИХ ЕКОЛОГІВ.....	280
Мауренко В. Д.	МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОДУ ВЯЗ (<i>VLANIS</i>).....	251	Іванюк М. С., Курка С. С.	254	СУЧАСНИЙ СТАН ЛІСОКУЛЬТУРНОГО ВИРОБНИЦТВА У ДП «ДІЛОВАНІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	285
Масловата С. А.	ОЦІНКА ЕКОРАТИВНОСТІ ПІНОТІПІВ <i>HIPPORHINE KILIANOVA</i> W. & A. В ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	254	Іванюк М. С., Посидишук В. В., Діворко Д. О.	257	ОСОБЛИВОСТІ СЕЗОННОГО РОЗВИТКУ ТА КОЛІТРОПЬ ЧИСЕЛЬНОСТІ ЖОЛУДКОВИХ ПІЛОДЖЕРОК (ЕРИДОПТЕРА, ТОРТРИСІДАЕ).....	287
Миколайко І. І.	ОЦІНКА ЕКОРАТИВНОСТІ <i>PINUS NIGRA</i> ARN. В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	257	Жовтатюк О. В., Шевякін М. В.	259	СТАН ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ СМУГ В «ТОРОДИЦЬКАЙКОМУЛІСІ».....	287
Парубок М. І., Адамченко С. А.	СИСТЕМАТИКА РОДУ ЧОРНИЦ (<i>VASCINIUM</i> L.).....	259	Іванюк М. І., Іванюк М. І.	259	ПРОЕКТ ОЗЕЛЕНЕННЯ ПРИСАДІБНОЇ ДІЛЯЧКИ З ВИКОРИСТАННЯМ РІЗНИХ СОРТІВ ТРОЯНДІ СТАНСЬКЕ УМАНСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	294
Пляж Янова А. А., Балабак А. Ф., Кравець Т. О.	ВИХІД САДЖАНЦІВ САМШИТУ ВІСНОЗЕЛЕНОГО ІЗ СТЕБЛОВИХ ЖИВЦІВ У РОЗСАДНИКУ ДП «ДІЛНІЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	261				

ЗМІНА ВМІСТУ КАЛІЮ У ВЕГЕТУЮЧІЙ СФЕРІ *OLEA SATIVA* І. ВНАСЛІДОК ВІДЛІВУ ФІЗІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН

І. В. КУРАСНОШТАН, к. с. б. наук
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Життєдіяльність зрілого листя дуба відіграє суттєву роль у фотосинтезі продуктивних органів і є вирішальним у переході його до генеративного етапу а відтак і плодонішення, що забезпечить щорічне проведення лісово-ліщини насиченим матеріалом поліпшеної генетичної якості [1].

Зміна кількісного вмісту НРК у вірнірних дерев може характеризуватися спрятливості ендогенних умов *Oleaceae robor* до формотворного пруду-А дуктивного напрямку [4]. Відтік основних елементів живлення з гіллячистого осіннього листя в інші органи дерева має велике значення для життя тканин. Насичення листків покливими та фізіологічно активними речовинами осінній період може гарантувати збагачення цими речовинами тканин плодують у період спокою. Це, в першу чергу, стосується бруньок, у яких яких протязом осінніх і зимових місяців не припиняються процеси життєдіяльності.

Саме тому за мету дослідження ми ставимо вивчення кількісних змін інших елементів живлення в період розвитку формотворчих процесів у *Oleaceae robor* внаслідок стимуляції репродуктивного процесу в рік, поділяючи квітучий, важливе місце в характеристичні суті даного процесу наслідком Дослідження проводилися в окремих кварталах лісового насадження "Білогородка" в молодих насадженнях *Oleaceae robor*. Дослідні дерева були розташовані на місці старого зрубу, які орієнтовані у напрямку із заходу на схід, становлять між рядами 5 м. Вирубка була задовжена жолоудями *Oleaceae robor* в році. Схему досліду будували шляхом рандомізованих повторень. Було виділено три етапи росту пагонів подожження першого приросту *Oleaceae robor*. Інтенсивність розливання бруньок (І фенологічний етап росту пагонів, коли його розмір 0,8–1,0 см) до періоду сповільнення та фактичного припинення росту пагонів фенологічний етап росту пагонів, коли його розмір сягає 12,0–15,0 см). І фенологічний етап росту пагонів (пагіт має довжину 6,0–8,0 см) характеризують одом найбільш інтенсивного збільшення їх розмірів, а відтак і відновлення величезно формотворчих процесів, яким відповідає специфічний ендосинтез вегетуючого пагона, що й зумовлює необхідність застосування інгібіторів росту гіберелінів у даний період фенологічного розвитку.

Відтік основних елементів живлення з гіллячистого й осіннього пагонів ші органи дерева має велике значення для життєдіяльності тканин. Насичення листків покливими та фізіологічно активними речовинами в осінній період становить важливу частину життєдіяльності, що функціонує в першій половині року. А це, в першу чергу, стосується бруньок, у яких відбуваються процеси збагачення цими речовинами тканин плодують у період спокою. Це, в першу чергу, стосується бруньок, у яких відбуваються процеси збагачення цими речовинами тканин плодують у період спокою. Це, в першу чергу, стосується бруньок, у яких відбуваються процеси збагачення цими речовинами тканин плодують у період спокою.

Різні метеорологічні умови в окролі роки наших досліджень, як бачимо з даних, певним чином вплинули на біохімічні показники розвитку *Oleaceae robor*.

Впливом репродуктивний процес дії водного розчину хлорохінолхлориду влітцями проведенного дослідження встановлено, що вміст калію в листі-решітках дерева *Oleaceae robor* коливається в межах 0,29–0,31%, залежно від літнього року.

Вік дослідних дерев водним розчином хлорохінолхлориду в фенологічному році пагонів викликала достовірне збільшення вмісту калію в листі-решітках. Найбільш інтенсивне збільшення його вмісту спостерігалось у варіанті 1,2% д.р., де кількість калію становила 0,69% у 2011 р., 0,12 р. та 0,74% у 2013 р. при $NP_{0,5}=0,01$. Менш помітне зростання вмісту калію спостерігалось у варіанті з концентрацією 0,9% д.р., відповідно рокам до 0,41%, 0,43% та 0,44%.

Важливе значення дослідної градації концентрації діючої речовини в літньому етапі росту пагонів помітно вплинуло на вміст калію в листі дослідних дубів. Так, максимальне збільшення його кількості спостерігалось у варіанті 0,9 і 1,5% д.р. – 0,57%, 0,59% і 0,61% відповідно у 2011, 2012 та 2013 збільшення. Нестотні зміни вмісту калію, відносно контролю, зафіксовані в варіанті з концентрацією 0,3% д.р.

Вивчення вегетуючих крон *Oleaceae robor* у II фенологічному етапі росту пагонів викликало найбільш істотне збільшення вмісту калію у варіантах з концентрацією 0,3 і 0,6% д.р., причому, числові відмінності між варіантами з концентрацією 0,3 і 0,6% д.р. становили 0,62 і 0,61% у 2012 р. – 0,65 і 0,64% відповідно при $NP_{0,5}=0,01$.

Важливе значення якого неістотно вирізняється від застосування хлорохінолхлориду в фенологічному етапі росту пагонів і становить 0,42% та 0,44% відповідно 2011, 2012 і 2013 рокам проведення досліджень. Результатами багатоваріантного дисперсного аналізу даних встановлено, що вміст калію в серцевому листі *Oleaceae robor*, при застосуванні хлорохінолхлориду становить 0,48%, порівняно з іншими варіантами, хоча дане значення було достовірно вищим, ніж у контролі – 0,3% при $NP_{0,5}=0,01$.

Важливе значення якого неістотно вирізняється від застосування хлорохінолхлориду в фенологічному етапі росту пагонів і становить 0,42% та 0,44% відповідно 2011, 2012 і 2013 рокам проведення досліджень. Результатами багатоваріантного дисперсного аналізу даних встановлено, що вміст калію в серцевому листі *Oleaceae robor*, при застосуванні хлорохінолхлориду становить 0,48%, порівняно з іншими варіантами, хоча дане значення було достовірно вищим, ніж у контролі – 0,3% при $NP_{0,5}=0,01$.

го росту пагонів у варіанті з концентрацією 0,3% д.р. значення контролю не спостерігалося. Порівняно невисокою була зміна в показниках хлорохілхлориду зазвичай від умов року проведення досліджень. Фізична особливості росту та розвитку пагонів *Diervia rostrata* L. помітно впливають на формування ендотемного характеру, пов'язані з виконанням етапів перед завершенням вегетації. Найменш істотно впливає на формування хлорохілхлориду в період активного росту пагонів II фази етапу) сприяла максимальному накопиченню його кількості в серпні. *Diervia rostrata* L. Варіанти концентрації діючої речовини, на фазі активного збільшення вмісту калію відносно контролю, обумовлюють максимальну кількість при обробці концентрацією 1,5% д.р., а найменш істотно впливають на калію спостерігалося у варіанті 0,9% д.р. Таким чином, кількісний вміст калію в листі *Diervia rostrata* під впливом хлорохілхлориду є типовим для даного виду.

Література

1. Білоус В.І. Вирощування високотпродуктивних культур ягідних рослин в Україні. Монографія. / В.І. Білоус. – Вінниця: Книга-Веб, 2007. – 176 с.
2. Білоус В.І. Стимулювання плодонношення окремих клонів *Diervia rostrata* L. / В.І. Білоус, І.В. Красноштан. // 36. наук. пр. УДАУ: Біологічні науки та рослинництво. – Умань, 2003. – С. 164-167.
3. Красноштан І.В. Розвиток різних типів пагонів та двітіння в культурі ягідних рослин хлорохілхлориду при інтродуванні репродуктивного матеріалу. Сер. Біологія. – 2000. – Вип. 8. – С. 71-73.
4. Zimmetman Richard H. Juvenility and flowering in woody plants. Richard H. Zimmetman. // Hortscience. – 1972. – № 5. – P. 447-455.

УДК 575:582.916.31

ФІЛОГЕНЕЗ РОДУ *SALPA SCOP.*

В.Л. КУЛЬЧИКОВИЙ, к. с.-г. наук, викладач
Уманський національний університет садівництва

Виконні рештки роду *Salpa Scop.* належать до третинного періоду [9] вважає його одним із найстаріших представників родина *Diervia* з точки зору третинного періоду, за відомостями того ж автора, знайдена у флорі верховного болоті, англійського університету олігоцені, японському палеогеографічному музеї.

За даними А.П. Криштофовича [1], виконні рештки роду *Salpa Scop.* верховного болоті знайдені в США та третинних шарів у Китаї. Він знайшов рештки флори, знайдена в Китаї (Шаньхай, провінція Шаньхай) найближчим аналогом і поперединою флору Райніха, у флорі Шаньхай, типовою є кембрія туркестанської флори, яка при поширенні на південь материка, ця флора Шаньхай і для сучасних сілв провінції Хейлун.